

Vilniaus universitetas
Medicinos fakultetas

A decorative graphic consisting of four triangles: a solid black triangle pointing up at the top center, a solid grey triangle pointing down at the top right, a solid grey triangle pointing up at the bottom left, and a solid grey triangle pointing up at the bottom right.

**STUDENTŲ
MOKSLINĖS VEIKLOS
LXXV
KONFERENCIJA**

Vilnius, 2023 m. gegužės 15–19 d.
PRANEŠIMŲ TEZĖS

*Leidinį sudarė VU MF Mokslo specialistė
dr. Simona KILDIENĖ*

Mokslo komitetas:

Prof. dr. (HP) Janina Tutkuvienė
Doc. dr. Agnė Kirkliauskienė
Prof. dr. Vaiva Hendrixson
Doc. dr. Jurgita Stasiūnienė
Prof. dr. Nomedas Rima Valevičienė
Prof. dr. Eglė Preikšaitienė
Dr. Diana Bužinskienė
Prof. dr. (HP) Saulius Vosylius
Doc. dr. Saulius Galgauskas
Prof. dr. Eugenijus Lesinskas
Doc. dr. Valdemaras Jotautas
Prof. habil. dr. (HP) Gintautas Brimas

Dr. Ieva Stundienė
Prof. dr. Marius Miglinas
Doc. dr. Birutė Zablockienė
Inga Kisielienė
Prof. dr. Violeta Kvedarienė
Dr. Žymantas Jagelavičius
Prof. dr. (HP) Edvardas Danila
Doc. dr. Kristina Ryliškienė
Dr. Gunaras Terbetas
Prof. dr. Alvydas Navickas
Doc. dr. Rima Viliūnienė
Prof. dr. Sigita Lesinskienė

Doc. dr. Sigitas Ryliškis
Doc. dr. Vytautas Tutkus
Dr. Danutė Povilėnaitė
Doc. dr. Sigita Burokienė
Dr. Agnė Abraitienė
Prof. dr. Pranas Šerpytis
Prof. dr. Robertas Stasys Samalavičius
Prof. dr. Vilma Brukienė
Dr. Agnė Jakavonytė-Akstinienė
Doc. dr. Marija Jakubauskienė

Organizacinis komitetas:

Martyna Sveikataitė
Rafal Sinkevič
Gintarė Zarembaitė
Alicija Krasavceva
Karina Mickevičiūtė
Jogailė Gudaitė
Emilis Gegeckas
Auksė Ramaškevičiūtė
Tautvydas Petkus
Kristina Marcinkevičiūtė
Melita Virpšaitė

Gabrielė Lissauskaitė
Rosita Reivytytė
Kamilė Čeponytė
Šarūnas Raudonis
Monika Rimdeikaitė
Inga Česnavičiūtė
Tadas Abartis
Rūta Bleifertaitė
Kristijonas Puteikis
Saulius Ročka
Paulius Montvila

Agnė Timofejevaitė
Augustė Lapinskaitė
Emilis Šostak
Gratas Šepetyš
Gediminas Gumbis
Erika Ališauskienė
Indrė Urbaitė
Miglė Vilniškytė
Urtė Smailytė
Gabriela Šimkonytė
Julija Bitautaitė

ISSN 2783-7831 (skaitmeninis PDF)

© Tezių autoriai, 2023

© Vilniaus universitetas, 2023

NELAIMINGŲ ATSTITIKIMŲ DRAUDIMO TRAUMŲ ANALIZĖ

Darbo autorius. Marcin VRUBLEVSKI (V kursas).

Darbo vadovas. Prof. dr. Valentinas UVAROVAS, VU MF Klinikinės medicinos instituto Reumatologijos, ortopedijos – traumatologijos ir rekonstrukcinės chirurgijos klinika, Respublikinė Vilniaus universitetinė ligoninė.

Darbo tikslas. Išanalizuoti apdraustųjų nelaimingų atsitikimų draudimu dažniausias traumas, jų pobūdį, mechanizmą, nedarbingumo trukmę, dažniausias nedarbingumo priežastis.

Darbo metodika. Analizuoti nuasmeninti privačios draudimo bendrovės žalų duomenis. Duomenis padalyti į tris rinkinius. Pirmame duomenų rinkinyje išanalizuoti 669 nelaimingi atsitikimai. Vertintas traumos pobūdis, mechanizmas, aplinkybės, pažeista kūno sritis, traumą patyrusių asmenų darbo pobūdžiai, gyvenamoji vieta. Antrame duomenų rinkinyje analizuota 2042 traumų aplinkybės (valanda, savaitės diena ir mėnuo). Trečiame duomenų rinkinyje analizuota vidutinė nedarbingumo trukmė po patirtos traumos ir nedarbingumo priežastys pagal pažeistą kūno sritį. Duomenis susisteminti remiantis TLK-10 klasifikacija. Duomenų analizei atlikti buvo naudojamos IBM SPSS Statistics 27.0 ir Microsoft Excel 2021 programos. Rezultatas vertintas kaip statistiškai reikšmingas, kai $p < 0,05$.

Rezultatai. Išanalizuota 669 nelaimingų atsitikimų žala, iš jų 546 (81,61%) suaugusiųjų ir 123 (18,39%) vaikų. Statistiškai reikšmingo skirtumo pagal lytį lyginant suaugusiųjų ir vaikų žalas nebuvo nustatyta ($p = 0,845$). Suaugusiųjų amžiaus vidurkis buvo lygus $43,38 \pm 13,491$ metų, o vaikų $11,06 \pm 4,351$ metų. 354 (64,84%) suaugusiųjų dirbo nefizinį darbą, 120 (21,98%) lengvą fizinį darbą ir 72 (13,19%) sunkų fizinį darbą. 473 asmenys (70,70%) buvo iš didžiųjų miestų (Vilnius, Kaunas, Klaipėda) ir jų rajonų savivaldybių, o 196 (29,30%) buvo iš likusių miestų ir rajonų. Pastebėta, kad trečiadieniais įvyksta mažiausiai traumų (12,8%), o nuo ketvirtadienio iki savaitės galo traumų kiekis vidutiniškai didėja ir pasiekia piką pirmadieniais (16,5%). Sausio mėnesį įvyksta daugiausiai traumų (9,9%). Nuo kovo mėnesio iki liepos traumų kiekis auga, pasiekia piką liepą ir nuo rugpjūčio vėl mažėja. Traumų kiekis staiga padidėja prieš šventinius laikotarpius ir sausio mėnesį. Dažniausiai traumas įvyksta nuo 13:00 iki 18:00 valandos. Dažniausios traumų aplinkybės – buityje laisvalaikio metu. 34,1% suaugusiųjų traumų buvo dėl klubų ir kojų sužalojimų (S70-S99), o pas vaikus šie sužalojimai sudarė 32,5% atvejų. 30,1% suaugusiųjų traumų sudarė pečių lanko ir rankos sužalojimai (S40-S69), o vaikų tarpe šios traumos sudarė 32,5%. Pastebėtas statistiškai reikšmingas skirtumas tarp galvos sužalojimų (S00-S09) ir nudegimų (T20-T32) – vaikai šių traumų turėjo reikšmingai daugiau ($p < 0,001$). Suaugusieji turėjo statistiškai reikšmingai daugiau kaklo ir krūtinės ląstos sužalojimų (S10-S29) ir pilvo, juosmens, stuburo juosmeninės dalies

ir dubens sužalojimų (S30-S39) nei vaikai. Nukritimai, kaip traumos mechanizmas (W00-W19), dominavo tiek vaikų, tiek suaugusiųjų populiacijoje – suaugusiųjų traumų sudarė 65,1%, o vaikų – 59,4%. Vaikai, statistiškai reikšmingai dažniau nei suaugusieji patirdavo gyvų jėgų sukulto mechaninio poveikio (W50-W64) traumas ($p < 0,005$) ir atsitiktinius apsinuodijimus (X40-X49) ($p < 0,005$). Vidutinė suaugusiųjų nedarbingumo trukmė buvo 25 dienos. Dažniausia nedarbingumo priežastis buvo klubų ir kojų sužalojimai (S70-S99) (47,40%) ir pečių lanko ir rankos sužalojimai (S40-S69) (36,8%). Rečiausiai nedarbingumo priežastimi buvo nudegimai. Lyginant administracinį darbą dirbančių žmonių nedarbingumo trukmę, pastebėta, kad kuo didesnės asmens pajamos, tuo mažiau laiko jis praleidžia nedarbingume. Spearmano (rs) koreliacija siekia -0,460 ($p < 0,001$). Lyginant laikiną nedarbingumo trukmę pagal vienodas traumas (nedarbingumo trukmė nuo 10 dienų) tarp didžiųjų miestų ir mažesnių/rajonų, pastebėta, kad nedarbingumo trukmė mažesniuose miestuose yra vidutiniškai ilgesnė 3 dienomis nei didžiuosiuose ($p = 0,024$). Nuo 23 metų amžiaus statistiškai reikšmingai dažnėja traumos dėl nepakankamo atsargumo naudojantis prietaisais. Spearmano koreliacija siekia 0,486 ($p < 0,001$).

Išvados. Tiek pas vaikus tiek pas suaugusiuosius pečių lanko, rankos ir klubų bei kojų sužalojimai yra dažniausi. Taip pat šie sužalojimai yra dažniausios nedarbingumo priežastys. Nukritimai visose amžiaus grupėse yra pagrindinis traumos mechanizmas. Nedarbingumo trukmė koreliuoja su asmens pajamomis ir gyvenama vieta.

Raktažodžiai. Traumos; draudimas; nedarbingumas; nelaimingi atsitikimai.